

GÜNLÜK ORTADOĞU BÜLTENİ

22 ARALIK 2009

IRAK

- İçişleri Bakanı Beşir Atalay, terör örgütü PKK konusunu görüşmek üzere Erbil'e ulaştı. Görüşmelerde, Irak tarafından Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanı Şirvan El Vaili ile ordu ve istihbarattan çok sayıda yetkili hazır bulundu. ABD ise Bağdat'taki büyükelçiliğinden yetkililer ve ordu mensupları tarafından temsil edildi. Mahmur Kampı'nın boşaltılması, terör örgütü PKK yöneticilerinin durumu gibi konular masaya yatırıldı. İçişleri Bakanı Beşir Atalay toplantıdan sonra "Somut tedbirler ve kararlar aldık. Bir yol haritası çıkarıldı. Üç ülke de PKK'nın tasfiyesine yönelik adımların yoğunlaştırılması için kararlılıklarını vurguladı", dedi. (*Aswat Al Iraq*) (*Türkmeneli Tv*)
- Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetim ve İran arasında yapılan anlaşma gereği Iraklı Kürtlerin İran'a vizesiz girişi kabul edildi. Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetim, kendilerine tanınan otonomi sayesinde yabancı ülkeler ve şirketlerle doğrudan görüşmelerde bulunabiliyor. İran, bölgenin en önemli ticaret partneri konumunda bulunuyor. (*Az Zaman*)
- Irak Petrol Bakanlığı uluslararası Shell ve Malezyalı Petronas şirketleriyle yatırım anlaşmalarını imzaladı. Anlaşmanın bakanlar kurulu tarafından da onaylanması gerekiyor. Shell ve Malezya devlet şirketi Petronas, bu ay başında Bağdat'da düzenlenen ikinci petrol ihalesinde Irak'ın güneyinde 12.6 milyar varil rezervli Mecnun petrol sahası ihalesini kazanmıştı. Shell ve Petronas, ihalede varil başına 1 Dolar 39 sent ödemeyi kabul etmiş ve bu bölgede şu anda 45 bin 900 varil olan

günlük petrol üretimini 10 yılda günlük 1,8 milyon varile çıkarmayı taahhüt etmişti. (Al Sumaria) (Turkmeneli Tv)

- Irak Petrol Bakanı Hüseyin El Şehristani, petrol sahaları için üçüncü bir ihale açmayı düşünmediklerini ve petrol üretim miktarı konusunda ülkelerinin yeniden inşasının kendileri için en önemli kriter olduğunu söyledi. Şehristani, ayrıca OPEC ham petrol üreticilerinin 2011'den önce, üretim kotalarını görüşeceklerini düşünmediğini belirtti. (Al Sumaria)
- Irak Hükümeti'nden yapılan açıklamada, İran askerlerinin Fekke bölgesindeki kuyulardan 50 metre uzaklaştığı belirtildi. (Al Sumaria)
- Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetimin lideri Mesud Barzani, Irak'ın yeni büyükelçilerine seslenerek, gittikleri ülkelere daha yakın bağlar kurumaları çağrısında bulundu. Barzani, ayrıca komşu ülkelerle ilişkilerinin geliştirilmesi konusundaki isteklerini belirtti. (Aswat Al Iraq)
- Basralı Hıristiyanlar, İmam El Hüseyin'i anma gününe denk geldiği için noeli kutlamamaya karar verdi. Basra'daki Keldani Kilisesi Piskoposu, Şiiler'in bu yasına saygı göstermek amacıyla Hıristiyanların, halka açık alanlarda kutlamalarda bulunmamalarını istedi. (Al Sumaria)
- Irak'ın Ramadi kentinde yüzlerce kişi Fekke petrol sahasındaki olaydan sonra, İran'la ilişkilerin kesilmesi için gösteri yaptı. Göstericiler, İran'ın özür dilemesini ve petrol sahasından tamamen çekilmesini istedi. (Aswat Al Iraq)
- Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek ile bir araya gelen Irak Başbakanı Nuri El Maliki, ülkelerinin yeniden inşası ve terörizme karşı mücadelelerinde Arap ülkeler ile yakın işbirliği içine girmek istediklerini belirtti. Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari de Mısır'ın Bağdat'ta tekrar büyükelçilik açmasından duyduğu memnuniyeti belirtti. Zebari ayrıca Irak-İran Savaşı'nda ortaya çıkan sınırın tekrar belirlenmesi gerektiğini ifade etti. (Aswat Al Iraq)

- Irak Ulusal Listesi Başkanı İyad Allavi, Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad ile Irak'ta yaşanan son dönem gelişmeleri görüşmek için bir araya geldi. Esad görüşmede, ülkesinin, Irak'ın gelişimi ve istikrarı için desteğini tekrarladı. (*Aswat Al Iraq*)
- Basra Yatırım Komisyonu'nun açıklamasına göre Basra'daki yatırım konferansı, önemli sayıda Japon yatırımcıya ev sahipliği yaptı. 50'den fazla Japon şirket ve yatırımcı, Basra'daki yatırım imkânları ve ayrıcalıkları konusunda görüşmelerde bulundu. Görüşmelerde çoğunlukla petrol, gaz ve inşaat alanlarındaki yatırımlar ele alındı. (*Aswat Al Iraq*)
- Irak Petrol Bakanlığı; Garaf'taki petrol yatırımları için, Malezya devlet petrol şirketi Petronas ve Japon Petrol Araştırmaları Şirketi ile anlaşma imzaladı. Garaf'ın yaklaşık 900 milyon varil petrol rezervine sahip olduğu tahmin ediliyor. İmzalanan anlaşma ile şirketler 20 yıllığına yaklaşık 8 milyar dolarlık yatırım yapmayı taahhüt ettiler. (*Aswat Al Iraq*)
- Kerkük Polis Departmanı'ndan Yüzbaşı Muhammed Ahmed, geçtiğimiz hafta uğradığı bombalı saldırı sonucu kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti. Saldırı geçtiğimiz hafta Kerkük'ün kuzeybatısındaki El-Mualimen mahallesinde meydana gelmişti. (*Aswat Al Iraq*)

İRAN

- İranlı muhalif dini liderlerden Büyük Ayetullah Hüseyin Ali Muntezari'nin cenazesi, Kum şehrinde binlerce kişinin katılımıyla gerçekleşti. Cenazede hem hükümet kanadından hem de Muntezari'nin taraftarlarından katılımcılar oldu. Pek çok güvenlik önleminin alındığı cenazede hükümet karşıtı sloganlar atıldı. Ancak slogan atan gruptan uzak tutulan güvenlik güçleri herhangi bir müdahalede bulunmadı. Bunun yanında cenaze için Kum şehrine gelen otobüslerden bazı kişiler gözaltına alındı. Öte yandan İran'ın dini lideri Ayetullah Ali Hamaney de başsağlığı mesajını ilettiler. Muntezari, cumartesi günü evinde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat etmişti. (*IRNA*) (*BBC*) (*El-Cezire*)

- İran Devrim Muhafızları Komutanlarından General Muhammed-Hasan Selami, ülkelerinin füze sistemleri gücünün tamamıyla ulusal olduğunu ve günden güne geliştiğini söyledi. Selami, füze gücünün savunma temelinde yapılandırıldığını sözlerine ekledi. (IRNA)
- İran'ın muhalif yayınlar yapan Andisheh No (Yeni Düşünce) Gazetesi, basın gözlemcileri tarafından yasaklandı. ILNA haber ajansı da "Yeşil Hareket"e destek verdiği için uyarıldı. ILNA haber ajansı, cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasında "İslam Cumhuriyeti" genel prensiplerini ihlal etmek ve insanlar arasındaki farklılıkları derinleştirmek suçlamasıyla karşı karşıya. ILNA haber ajansı ayrıca Kültür ve İslami Rehberlik Bakanlığı'ndan da uyarı aldı. Andisheh No Gazetesi, Aralık ayında kapatılan ikinci gazete oldu. Daha önce İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinecad'ı eleştiren, dini lider Ayetullah Ali Hamaney'in kardeşi, Hadi Hamaney'e ait olan Hayat-e No (Yeni Hayat) gazetesi kapatılmıştı. İran Basın gözlemcileri, muhalif bazı diğer gazeteleri de uyardı. (El-Şark El-Avsat)
- İran Petrol Bakanı Mesud Mir Kazimi, Gürcistan Enerji Bakanı ile yaptığı görüşmeler sonrasında, enerji alanında işbirliğini artıracaklarını söyledi. (IRNA)
- İranlı yetkililer, İran'a uygulanan uluslararası kısıtlamalar nedeniyle; kanser, böbrek ve kalp rahatsızlıklarında kullanılan nükleer tedavinin yapılamadığını belirttiler. (UPI)
- El Kaide Lideri Usame Bin Ladin'in oğlu Abdulrahman Bin Ladin'e göre, Usame Bin Ladin'in ailesinin birkaç üyesi İran tarafından tutuluyor. İddiaya göre, Bin Ladin'in kızı, üvey annesi ve erkek kardeşlerinden 5'i, 1997 yılından beri Tahran'da tutuklu bulunuyor. Abdulrahman Bin Ladin, kız kardeşinin birkaç hafta önce, alışveriş izni sırasında kaçarak, Suudi Büyükelçiliği'ne sığındığını da iddia etti. (El-Cezire)
- İran Ulusal Güvenlik Yüksek Konseyi sekreteri Said Celili, İran'ın, nükleer silahsızlanma ve nükleer silahların önlenmesi gibi iki önemli konuda, uluslararası toplumlara, "uluslararası işbirliği" önerisinde bulunduğunu söyledi. (IRNA)
- İran Dışişleri Bakanı Manuçehr Mutteki geçtiğimiz gün Lübnan'da Cumhurbaşkanı Mişel Süleyman, Parlamento Başkanı Nebih Berri, Başbakan Saad Hariri, Hizbullah

Genel Sekreteri Seyyid Hasan Nasrallah ve Marunilerin lideri Nasrallah Petros Safir ile görüştü. Lübnanlı yetkililerle gerçekleştirdiği görüşmelerin sonuçları hakkında bilgi veren Manuçehr Mutteki, Beyrut ve Şam'ın yaklaşması bölge ülkelerinin yararına olacağını söyledi. Mutteki ayrıca, "Lübnan ile istişarelerimiz İran ve Suudi Arabistan'ın ilişkilerinde etkili olacaktır", dedi. (*Mehrnews*)

- İran Meclisi Başkanı Ali Laricani, Mısır temasları çerçevesinde Mısır İstihbarat Teşkilatı Başkanı Ömer Süleyman'la görüştü. Söz konusu görüşmede, İran ve Mısır ilişkilerinin güçlenmesinin, bölgenin güvenlik ve barışına yardımcı olacağını belirten iki ülke yetkilileri, İran ve Mısır'ın bölge için son derece önemli olduğunu altını çizdiler. (*Mehrnews*)
- Pazartesi günü Tahran'da Umman askeri heyetiyle görüşen İran Savunma Bakanı Tuğgeneral Ahmed Vahidi, Umman Denizi ve Basra Körfezi'nin jeopolitik önemini anlatarak, iki ülke arasında başta savunma olmak üzere her alanda ilişkilerin güçlenmesinin, bölgenin barış ve güvenliğine katkı sağlayacağını söyledi. Umman Askeri Heyeti Başkanı Tuğgeneral Raşid Bin Muhsin El Şeydi de, ülkesinin İran'la savunma alanında her türlü işbirliğine hazır olduğunu söyledi. (*Mehrnews*)
- İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinecad, İran'ın nükleer bomba test ettiği iddiasının yalan olduğunu söyledi. Geçtiğimiz hafta The Times dergisi, 2007 yılında hazırlanan bir plana atıf yaparak, İran'ın dört yıllık süreç içerisinde nükleer bomba elde edeceği iddia edilmişti. (*BBC*)

İSRAİL-FİLİSTİN

- İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül geçtiğimiz Cuma Danimarka'nın başkenti Kopenhag'ta yapılan İklim Zirvesinde bir araya geldi. İki Cumhurbaşkanı'nın, İsrail ve Türkiye arasında pozitif ve istikrarlı diplomatik ilişkilerin yeniden kurulması konusunda anlaşığı bildirildi. (*Haaretz*)

- El-Cezire’de çıkan habere göre, İsrail ordusunun Batı Şeria’da yeni yerleşimler inşa edilmesini önlemek için komanda birlikleri, mürettebatsız casus uçakları kullanmayı ve bunun gibi sıkı önlemler almayı planladığı bildirildi. (*Al Jazeera*)
- Filistin Yönetimi, İsrail ile yapılması gündemde olan tutuklu değişimi antlaşmasının Hamas’ın popülaritesini artıracak olması kaygısıyla, hareketin Batı Şeria’daki liderlerine ve üyelerine karşı tavrını sertleştirdiği bildirildi. Son 48 saat içinde 14 Filistinli’nin Hamas’la ilişkisi olduğu şüphesiyle tutuklandığı açıklandı. (*Jerusalem Post*)
- Filistin ile yapılacak tutuklu değişimi üzerine İsrail’de tartışmalar sürüyorken, tutukluların toplu halde serbest bırakılmasının İsrail güvenliğine zarar vereceğini düşünen Mossad Başkanı Meir Dagan karara karşı çıkmış, Savunma Bakanı Ehud Barak ve İsrail Genelkurmay Başkanı Gabi Aşkenazi kararı desteklemişti. Bu sabah İsrail Parlamentosu kararı reddetti. (*Jerusalem Post*)
- İsraili 16 insan hakları grubunun oluşturduğu bir grubun yayınladığı rapor, uluslararası camianın İsrail ablukasına son vermeyi sağlamayı başaramayarak Gazze halkına ihanet ettiğini yazdı. Rapor İsrail’in azınlıkta olan bir grubun eylemlerinden tüm toplumu sorumlu tutarak “toplu cezalandırma” yaptığını da belirtti. (*Haaretz*)

MISIR

- Mısır geçen seneki Gazze çatışmasının yıl dönümü için sınırdan geçip Gazze Şeridi’ne ulaşmak isteyen eylemcilere izin vermeyeceğini açıkladı. (*Al Arabiya*)
- Mısır’da Müslüman Kardeşler, grubu 4 yıllığına yönetecek olan 16 yeni yöneticisini seçti. Seçim sürecinin sorunsuz geçtiğini söyleyen grubun lideri Muhammed Mehdi Akif yönetimde kapsamlı bir değişiklik olduğunu belirtti. (*Egypt Daily News*)
- Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Mısır’ın başkenti Kahire’de Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek tarafından kabul edildi. Lavrov’un, Mısır ziyaretinin ikinci gününde bir

araya geldiği Mübarek'le, "iki ülkenin ortak çıkarlara sahip olduğu uluslararası ve bölgesel konuları, Ortadoğu'daki gelişmeleri, Ortadoğu barışını canlandırmaya yönelik girişimleri ve ikili ilişkileri" ele aldığı bildirildi. (*Egypt Daily News*)

LÜBNAN

- Hizbullah tarafından yapılan açıklamada, Lübnan Başbakanı Saad Hariri'nin Suriye ziyareti için iki ülkenin de çıkarına hizmet edecek olumlu bir adım olduğunu belirtildi. Yapılan açıklamada, bu gelişmenin Hizbullah'ın vizyonu ile paralel olduğunu, bu ziyaretin İsrail'e karşı bir Arap cephesinin oluşumuna hizmet edeceğini açıkladı. (*Now Lebanon*)
- Merkezi Beyrut'ta olan Carnegie Ortadoğu Merkezi'nin analistleri, Lübnan Başbakanı Saad Hariri'nin Suriye ziyaretinin Suriye'nin 30 yıl boyunca domine ettiği küçük komşusuyla ilişkilerinde bir dönüm noktasını olduğunu ve Refik Hariri suikastından beri iki ülke arasında esen soğuk rüzgârları dindiren bir adım olduğunu belirttiler. (*Daily Star*)
- Hizbullah Genel Sekreteri Hasan Nasrallah yaptığı açıklamada, İsrail'in Lübnan halkını terörize etmek için bir psikolojik savaş yürüttüğünü ve İsrail'e karşı Lübnan halkının da karşı bir savaş başlatması gerektiğini söyledi. (*Now Lebanon*)

SURİYE

- Suriye Dışışleri Bakanı Velid El-Muallim dün sabah Lübnan Dışışleri Bakanı Ali El-Şami ile bir telefon görüşmesinde bulunarak, Suriyeli bir otobüsün dün erken saatlerde Lübnan'ın kuzeyinde maruz kaldığı saldırıyı görüştü. El-Muallim telefon görüşmesinde, Suriyeli bir vatandaşın öldüğü saldırı hakkında Lübnan güvenlik güçlerinin yaptığı soruşturma sonuçlarını en kısa zamanda Suriye'ye bildirilmesini talep etti. (*SANA, Suriye Resmi Haber Ajansı*)

- Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad'ın 16 Eylül tarihinde İstanbul'a bulunduğu ziyareti esnasında imzalanan Suriye-Türkiye Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyinin 1. Toplantıları yarın ve bir sonraki gün düzenlenecek. Söz konusu toplantıların, iki ülke yönetimlerinin politik işbirliğini sürdürme ve ekonomik işbirliğini ekonomik bütünleşmeye dönüştürmeleri doğrultusunda mekanizma ortaya koymasının yanı sıra düzenli bir diyalog mekanizması olması için ortak iradeyi yansıttığı bildirildi. (SANA, Suriye Resmi Haber Ajansı)
- TBMM milletvekilleri ve aydınlar, Suriye-Türkiye ilişkilerinin derinliğine ve tarih boyunca köklülüğüne vurgu yaparak bu ilişkilerin iki ülke halkına hizmet edecek şekilde pekiştirilmesi ve ilerletilmesi çağrısını yaptı. Suriye-Türkiye Parlamenter Dostluk Derneği Başkanı ve MHP milletvekili Mehmet Şandır SANA ajansına yaptığı açıklamada, iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerinin ortaklık ilişkilerine dönüşmesi gerekliliğine değinerek, özellikle iki ülke liderlerinin, vize uygulamasını kaldırma gibi önemli adımlarının bu ilişkilere ivme kazandırdığını söyledi. (SANA, Suriye Resmi Haber Ajansı)

SUUDİ ARABİSTAN

Yemen sınırındaki Huti militanlara ağır darbeler vuran Suudi Arabistan, sınırdaki kontrolünü iyice sıkılaştırdı. Sınırdaki köy ve kasabalara sağlam bir biçimde yerleşen Suudi birliklerinin Husi militanlarının sızmalarını engellemek için tedbirlerini sıkılaştırdığı bildirildi. (Şark ül-Evsat)

AFGANİSTAN-PAKİSTAN

- Pakistan'ın Peşaver kentinde Basın Kulübü binasına intihar saldırısı düzenlendi. Saldırı sonucu 2 kişi ölüirken 12 kişi de yaralandı. Saldırıyı üstlenen henüz olmadı; ancak son aylarda Pakistan ordusunun operasyonlarına karşılık Taliban militanları şehirlerde birçok terör eylemi gerçekleştirdi. (Geo TV Pakistan)

- NATO Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen, Afganistan'da yeni hükümetin kurulmasından memnuniyetini belirtti ve yeni hükümetin yolsuzlukla mücadele etmesi gerektiğini vurguladı. Afganistan Devlet Başkanı Hamit Karzai, yolsuzluk iddiaları dolayısıyla hem iç kamuoyunda hem de uluslararası kamuoyunda güven kaybına uğramıştı. (*Pajhwok Afgan News*)
- Afganistan'ın doğusundaki Paktia vilayetinde bir polis karakoluna Taliban militanları tarafından düzenlenen saldırı sonucu çıkan çatışma iki saat sürdü. 2 Taliban militanının öldürüldüğü, 12 kişinin de yaralandığı çatışma, Taliban kaynakları, saldırının nedeni olarak, uluslararası toplumun parlamento ve hükümeti değil, kendilerini dikkate alması gerektiğini hatırlatmak için yapıldığını söyledi. (*El-Cezire*)